

Реколта 2016: Изобилни добиви на пшеница и ниски цени на земеделските суровини

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /РЗ/

Дата: 19.09.2016 Брой: 9/2016

Изобилна реколта и ниски цени, така накратко може да се опише настоящата земеделска кампания. Пълните хамбари със зърно седят затворени в очакване на по-добра пазарна конюнктура, но спадът в цените на земеделските суровини по борсите не дава особена надежда на търговци и производители.

Богата реколта на пшеница в размер на 5.6 млн. тона, която може да се мери със статистиката преди 1980 г. , отчете Министерството на земеделието и храните на заседание на Консултативния съвет на зърното в началото на месеца. Средният добив за страната е 494 кг./дка., като най-висок е отчетен в Област Силистра– 568 кг/дка. „ А качеството на пшеницата е по-добро от миналогодишното, като 43 % от добива е с много добри хлебопекарни качества“, изтъкна министър Десислава Танева.

Всъщност в глобален план се очертават рекордни добиви както за пшеницата, така и за маслодайните култури. Произведените количества се изчисляват на 743 млн. метрични тона, по последни оценки на USDA (Министерството на земеделието на САЩ) с 1.2% повече спрямо предходната пазарна година). Основните производители на зърнени култури - Австралия, Канада, Русия и Украйна бележат също подчертано високи стойности на добива.

Но обратно пропорционално на земеделското изобилие тази година са ниските изкупни цени на селскостопански суровини по борсите. Така при високи приходи от една изключителна реколта, земеделците получават по-ниски печалби. Тази тенденция се наблюдава в сектора от известно време и генерира отрицателни настроения в земеделския бизнес, особено при по-малките стопанства.

Ниски печалби

Изкупните цени на земеделски суровини остават незадоволителни, въпреки неблагоприятните климатични условия в началото на годината и летните суши. В опит да се отиграе ситуацията по-едрите земевладелци задържат житото в модерните си хамбари и изчакват по-изгодни оферти на пазара. За тях това не е въпрос на оцеляване, защото средствата им не идват само от жътва, а и взимането на банкови кредити с ниски лихвени проценти осигурява безпроблемна есенна сеитба. Дали тази стратегия ще се окаже печеливша ще покаже само времето. Във всеки случай пускането на равномерни количества зърно на пазара със сигурност ще гарантират по-висока средна цена на реколтата.

Най-печеливши в схемата на земеделието си остават компаниите, които се занимават с производство и търговия на земеделски стоки. При тях и най-ясно личи изтъняването на маржовете на печалбите. Като цяло приходите са по-високи с почти 9% до 7.1 млрд. лв., но съвкупната печалба е изтъняла от 203 млн. лв. на 139 млн., или с 31% по-малко през 2015 спрямо 2014 г. За сега само при дистрибуторите на препарати за растителна защита, торове и семена се наблюдават стабилни печалби.

Високи приходи

Информационните земеделски кампании на мултинационалните фирми предлагат на българския фермер достъп до качествени селектирани семена, устойчиви на суша и болести и регламентирани препарати за растителна защита. Техният модел на "пълно обгрижване на клиента", на който се предоставят услуги от продажба на богато портфолио от семена, до личен екип от агрономи на полето, доведе не само до нарастващи печалби, но и до зависимост на фермерите от конкретните предложения на семенарските фирми. Друга причина за добрите резултати са и някои атрактивни за земеделците защити, като например застраховка срещу непоникване на семената от рапица в резултат на суша, предлагана от "Монсанто интернешънъл клон България". Последната отчита за 2015 г. 12.4 млн. лв. и приходи от 26.1 млн. лв., което е с 8% повече спрямо предходната година. Какви ще бъдат печалбите след сливането им с немския химичен концерн Байер ще очакваме да видим следващата аграрна година.

Промяна на стратегиите при големите играчи на пазара

Като цяло тенденцията е българските земеделски компании да продължават да затварят цикъла на производство, преработка и търговия, а международните се специализират предимно в търговия. Бургаската фирма "Севан" традиционно се нарежда в първите редици на най-големите, като освен че търгува със земеделски стоки, тя е и сред производителите. Основните ѝ приходи са от износ на продукция в чужбина. През миналата година фирмата пусна в експлоатация и новата си зърнобаза в село Свобода, община Камено. Капацитетът ѝ беше удвоен до 200 хил. тона, като към януари инвестицията за това беше 600 хил. лв. С цел подобряване на логистиката и намаляване на разходите за транспорт е обновен и автопаркът с 30 нови влекача и полуремаркета към тях.

Cargill, един от световните лидери в областта на производството и търговията със зърно и маслодайни култури, промени бизнес стратегията си и се насочи само към покупко-продажбата на селскостопанска продукция и развитието си като световен морски оператор. Направлението Морски транспорт на Каргил управлява една от най-големите чартърни флоти в света за сухи насипни товари с над 600 кораба, които посещават около 1000 пристанища годишно и транспортират повече от 200 милиона МТ сухи насипни товари.

Отличните добиви при зърнените култури и натрупването на зърнени свръхзапаси през последните няколко години не води автоматично до високи цени. Ниските параметри на световните земеделските борси и прегрупирванията на ниво глобални играчи при семената и препаратите за растителна защита обещава динамична бизнес среда през следващия сезон.